

Ved Babylons floder

Ved den offentlige onsdagsaudiens
den 30. november 2005 kommenterede
pave Benedikt Davids Salme 137, 1-6
og henviste i den forbindelse til
Augustins ord om, at også ikke-troende
kan blive frelst

Af pave Benedikt XVI ¹

På denne første onsdag i advent, en liturgisk tid med stilhed, vågen og bøn til forberedelse af Julen, overvejer vi Davids Salme 137, hvis første ord i den latinske oversættelse er kendt af mange: *Super Flumina Babylonis*.² Teksten fremkalder mindet om den tragedie, som jødefolket gennemlevede under ødelæggelsen af Jerusalem i 586 f. Kr., og dens konsekvens: den efterfølgende landflygtighed i Babylon. Der er tale om en national sørgesang, præget af en stærk nostalgi efter det tabte.

Den inderlige bøn til Herren om at befri sine troende fra det babylonske slaveri udtrykker også sådanne følelser af håb og forventning om frelse, med hvilke vi har begyndt vores adventsvandring.

Salmens første del, vers 1 – 4,³ har som baggrund landflygtighedens land med dets floder og kanaler, der vandede sletten omkring Babylon, hvor de deporterede jøder var anbragt. Det er som en symbolsk foregribelse af de udryddelseslejligheder, i hvilke det jødiske folk – i det kun nyligt afsluttede århundrede – blev ført til en skændig aflivning, der er blevet stående som en uudslettelig skam i menneskehedens historie.

Salmens anden del, vers 5 – 6,⁴ er derimod fuld af kærlige minder om Zion, den tabte by, som ikke desto mindre stadig lever i de deporteredes hjerter.

---

¹ Oversat af Erling Tiedemann

² Ved Babylons floder. Den latinske tekst er sat i musik af flere komponister, bl.a. af Palestrina. I Danmark kendes den også fra Grundtvigs gendigtning: Ved Babylons floder vi sørgende sad, og græd for vor moder, den hellige stad, lod harperne hænge, med springende strenge, i pilenes top ... Red.

³ **1** Ved Babylons floder sad vi og græd, når vi tænkte på Zion; **2** i poplerne derovre hængte vi vore citere. **3** For vore fangevogtere krævede, at vi skulle synge, vore plageånder krævede glædessang: »Syng for os af Zions sange!« **4** Hvordan skulle vi kunne synge Herrens sange på fremmed jord?

⁴ **5** Hvis jeg glemmer dig, Jerusalem, så gid min højre hånd må lammes; **6** gid min tunge må klæbe til ganen, hvis ikke jeg husker på dig, hvis ikke jeg sætter Jerusalem over min højeste glæde.

Med sine ord medinddrager salmisten hånden, tungen, ganen, sangen og tårerne.

Hånden er uundværlig for den, der spiller på citer. Men den er som lammet af sorg⁵ – og citerne er blevet hængt op i poplerne.

Sangeren behøver tungen, men nu klæber den til ganen.⁶

Forgæves "krævede vore fangevogtere, at vi skulle synge ... glædessange". Men "Zions sange" er Herrens sange,⁷ de handler ikke om folkløse eller underholdning. Kun i liturgien og i frihed for folket kan de stige op mod himlen.

Gud, som er historiens sidste dommer, vil vide at forstå og i sin retfærdighed tage imod ofrenes skrig – og dét på et dybere niveau end den barske tone, som det til tider udtrykkes med.

Lad os betro os til den hellige Augustin for en yderligere meditation over vores salme. I den indfører denne kirkefader en overraskende pointe, der er særdeles aktuel: Han ved, at der også blandt Babylons indbyggere er mennesker, som arbejder for fred og for det fælles gode – skønt de ikke deler den bibelske tro og ikke kender til det håb om Den evige Stad, som vi længes mod.⁸ De har i sig en gnist af længsel efter det ukendte, det største, det transcendent,⁹ – en længsel efter en ægte forløsning.

Og Augustin siger, at også blandt forfølgerne, blandt de ikke-troende, findes der mennesker med denne gnist, men en slags tro og håb – i den grad, det er muligt for dem under de omstændigheder, de lever under. Med denne tro også på en ukendt virkelighed, er de reelt på vej mod det sande Jerusalem, på vej mod Kristus. Og ved at åbne dette håb også for babylonierne – som Augustin kalder dem – for dem, som ikke kender Kristus, ja, ikke engang Gud, men som ikke desto mindre længes efter det ukendte, det evige, formaner Augustin også os til ikke kun at se på øjeblikkets ydre ting, men til at holde ud på vejen mod Gud. Kun med dette større håb kan vi ændre denne verden på den rigtige måde.

Den hellige Augustin siger det med disse ord: "Hvis vi er borgere i Jerusalem ... og skal leve på denne jord, i den nuværende verdens forvirring, i det nuværende Babylon, hvor vi ikke bor som borgere, men holdes som fanger, så er det nødvendigt, at vi ikke kun synger, hvad denne salme siger, men at vi virkelig lever den: Det opnås med en dyb forhåbning i et hjerte, der fuldt og fromt længes efter Den evige Stad."

Med hensyn til "den jordiske by, der hedder Babylon", tilføjer Augustin, at i den "findes der mennesker, som drevet af kærlighed til den lægger sig i selen for at sikre freden, en timelig fred; de nærer intet andet håb i deres hjerte; de finder hele deres glæde heri og har kun dette som deres mål. Og vi ser dem anstrenge sig på enhver måde for at gøre sig nyttige for det jordiske samfund. Imidlertid, hvis de med en ren samvittighed gør sig umage med disse opgaver, så vil Gud ikke tillade dem at gå til grunde med Babylon, idet han har bestemt dem til at være borgere i Jerusalem – men på den betingelse, da de under deres liv i Babylon ikke stræber efter ære, forgængelig pragt og provokerende arrogance ... Han ser deres tjenersind og vil vise dem dén anden by, mod hvilken de i sandhed skal længes og orientere deres anstrengelser".¹⁰

⁵ 5 Hvis jeg glemmer dig, Jerusalem, så gid min højre hånd må lammes

⁶ 6 gid min tunge må klæbe til ganen, hvis ikke jeg husker på dig, hvis ikke jeg sætter Jerusalem over min højeste glæde.

⁷ 3 For vore fangevogtere krævede, at vi skulle synge, vore plageånder krævede glædessang: »Syng for os af Zions sange!« 4 Hvordan skulle vi kunne synge Herrens sange på fremmed jord?

⁸ Jf. Åb 21,2: Og den hellige by, det ny Jerusalem, så jeg komme ned fra himlen fra Gud, rede som en brud, der er smykket for sin brudgom. – Red.

⁹ Dvs. det, som rækker ud over denne verden. Red.

¹⁰ Citeret fra Augustins salmekommentar: Esposizioni sui Salmi, 136, 1-2: Nuova Biblioteca Agostiniana, XXVIII, Rom 1977, ss.. 397, 399

Lad os bede til Herren, at denne længsel må vækkes i os alle, denne åbenhed over for Gud, og at også de, som ikke kender Kristus, må blive rørt af hans kærlighed, så at vi alle kan vandre sammen som pilgrimme på vej mod den endelige stad, og at lyset fra den må skinne også i vor tid og i vor verden.

Klik her for at udskrive artiklen (printerens skal være tændt)

Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt (Outlook skal være startet)

Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk